

Ember és technika kölcsönhatása: a technológiai változások társadalmi hatásai és következményei szekció

Csizmadia Zoltán

Széchenyi István Egyetem

Tárgyak és emberek – egy empirikus kutatási koncepció elméleti alapjainak vázlata

Az előadás tágan értelmezett célja tárgyak/dolgok és emberek, technológia és társadalom új összefüggésrendszerének a vizsgálata a kortárs társadalomelméletek alapján. Egy olyan fogalmi mezőnek a kialakítása, illetve annak a rendszernek a megtalálása, amely segítségével talán könnyebben értelmezhető az előttünk álló (vagy éppen már zajló) roppant méretű és határfokú technológiai átalakulás (fejlődés?) kiterjedt, többdimenziós társadalmi hatásmechanizmusának néhány eleme. Konkrét feladata viszont, hogy bemutassa a küszöbön álló integrált technológiai fejlődési, ugrási fázis (Bostrom 2015, Ford 2017, Kurzweil 2013) eredményeképpen egyre inkább elterjedő autonóm, önműködő, intelligens, helyettünk gondolkodó és cselekvő megoldások (mint objektívált tárgyak, gépek és eszközök, illetve digitálisan létező kódok, algoritmusok, szoftverek összeolvadásából születő új entitások) értelmezésének a lehetséges elméleti építőköveit. Olyan mozaikszerű fragmentumok felvillantása a cél, amelyek konceptuális szempontból rávilágíthatnak eme merőben új és gyakran félelmetes „entitások” komplex társadalmi hatásainak az esszenciájára. Milyen társadalmi sajátosságai vannak ezeknek az új eszközöknek? Milyen a viszonyrendszerük a felhasználóval és egymással? Melyek az értelmezésük és értékelésük legfontosabb fogalmi-elméleti pontjai?

Kulcsszavak:

poszt-társadalmi, poszthumán, autonóm/önműködő, technológia,

Barsi Boglárka

MTA, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont

Az új technológiák szerepe a városok működésében: az okos város

Az internet és a mobil kommunikáció korábban elképzelhetetlen mértékű információ tárolását, visszakeresését, elemzését és megosztását tette lehetővé. A fejlett társadalmakban egyre nagyobb hatékonysággal és gyorsabban válik a kutatási eredményből valódi alkalmazás, termék, valamint új iparágak születnek, mint a biotechnológia és géntechnika. Már a 80-as, 90-es években előtérbe került egy olyan új látásmód, mely az új technológiák szerepét vizsgálta a városok szerkezetében, működésében, tervezésében. Létrejött az információs társadalom elmélete, melynek középpontjában elsősorban az információs és kommunikációs technológiák elérhetősége, jelenléte és azok minősége állt. A 2000-es években jelent meg egy más fajta gondolkodásmód, amely nem a technológiára magára, hanem azok humán, társadalmi és kapcsolati tőkében játszott szerepére, a technológia használatára helyezte a hangsúlyt. Az „okos” városok koncepciója az elmúlt években egyre nagyobb figyelmet kapott a városok fejlődésével, versenyképességével foglalkozó kutatók, várostervezéssel, menedzsmenttel foglalkozó szakemberek, információs- és kommunikációs technológiai vállalatok vezetői, valamint a média szereplői körében.

Kulcsszavak:

IKT, okos város